

Par darbaspēka apsekojuma rezultātiem 2023. gada 3. ceturksnī

Iedzīvotāju nodarbinātības līmenis sasniedz augstāko rādītāju kopš 2020. gada sākuma

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes Darbaspēka apsekojuma datiem 2023. gada 3. ceturksnī bija nodarbināti 890,9 tūkstoši iedzīvotāji vecumā no 15-74 gadiem. Salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, nodarbināto skaits ir samazinājies par 1% jeb 8,6 tūkstošiem, savukārt **nodarbinātības līmenis starp iedzīvotājiem atbilstošā vecuma grupā palielinājās līdz 64,7% - par 0,1 procentpunktu pārsniedzot iepriekšēja gada 3. ceturksņa rādītāju, kas ir augstākais rādītājs kopš 2020. gada sākuma.**

Nodarbināto skaita samazinājuma gada griezumā lielā mērā ir ietekmējusi gan ekonomikas izaugsmes tempu palēnināšanās, gan arī darba tirgus piedāvājuma puses faktori – iedzīvotāju skaita samazinājums darbaspējas vecumā, kā arī kopējā darbaspēka piedāvājuma kritums.

Tāpat jāatzīmē, ka nodarbinātības līmenis Latvijā joprojām saglabājās zemāks nekā kaimiņos - par 4,4 procentpunktiem zemāks nekā Igaunijā (2023. gada 3. ceturksnī - 69,1%), bet par 2 procentpunktiem zemāks nekā Lietuvā (2023. gada 3. ceturksnī - 66,7%).

Ņemot vērā gan ekonomikas izaugsmes palēnināšanos, gan arī darbaspēka pieprasījuma samazināšanos, kopumā arī bezdarba lejupslidošā tendence ir apstājusies. Tomēr neskatoties uz to, bezdarba rādītāji joprojām saglabājās zemā līmenī un ir tuvu pirmspandēmijas (2019. gada) rādītājiem. **Bezdarba līmenis 2023. gada 3. ceturksnī bija 6,5%**, kas ir par 0,4 procentpunktiem zemāks rādītājs nekā attiecīgi 2022. gada 3. ceturksnī (6,9%). Bezdarba līmenis Latvijā 3. ceturksnī bija par vidēji 0,3 procentpunktiem augstāks nekā Lietuvā (2023. gada 3. ceturksnī - 6,2%), bet par 0,8 procentpunktiem zemāks nekā Igaunijā (2023. gada 3. ceturksnī - 7,3%).

Kopumā 2023. gada 3. ceturksnī darba meklējumos bija 61,5 tūkstoši iedzīvotāji vecumā no 15-74 gadiem, kas ir par 7,4% jeb 4,9 tūkstošiem mazāk nekā 2022. gada 3. ceturksnī.

Iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes līmenis 2023. gada 3. ceturksnī palielinājās līdz 69,2%, kas bija par 0,2 procentpunktu zemāks rādītājs nekā attiecīgi 2022. gada 3. ceturksnī (69,4%). 2023. gada 3. ceturksnī ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits vecumā no 15-74 gadiem bija 952,4 tūkstoši, kas ir par 13,5 tūkstošiem mazāk nekā 2022. gada 3. ceturksnī. Līdz ar Ukrainas kara bēgļu ienākošās plūsmas samazināšanos, arī šis plūsmas pozitīvais efekts uz darbaspēka piedāvājuma dinamiku pakāpeniski izsīkst. Tāpat jāņem vērā, ka daļa kara bēgļu atgriežas mājās, tādejādi demogrāfisko faktoru negatīva ietekme uz darbaspēka piedāvājuma dinamiku turpmākajos gados atkal varētu kļūt izteiktāka.

Ņemot vērā ekonomisko situāciju, kā arī mazinoties sezonālam darbaspēka pieprasījumam, būtisks darbaspēka pieprasījuma pieaugums gada pēdējā ceturksnī vairs nav sagaidāms, tādejādi **bezdarba līmenis vidēji 2023. gadā varētu pietuvoties 6,3%, savukārt nodarbināto skaits saglabāties tuvu 2022. gada līmenim.** Vienlaikus 2024.gadā situāciju darba tirgū ar vien vairāk turpinās diktēt piedāvājuma puses faktori, ņemot vērā negatīvo demogrāfijas fonu, kā arī kopējā darbaspēka piedāvājuma samazinājumu, tādejādi saglabājot bezdarbu zemā līmenī. Lai arī bezdarba rādītāji varētu turpināt samazināties vai vismaz saglabāties esošā līmenī, kopumā būtisks nodarbinātības pieaugums 2024. gadā visdrīzāk nebūs vērojams, ņemot vērā gan ierobežoto piedāvājuma pusi, gan arī joprojām augsto nenoteiktību ekonomikā.

